

पुष्करान्दीर्घकाहलान् एकपुष्करानितिपाठेमुजान् ॥ १०३ ॥ ४ ॥ गौरवंमान्यत्वं ॥ ५ ॥ सौहृदंमैत्री कृपांस्नेहं दयांपरदुःखप्रहाणेच्छां ॥ ६ ॥ कीर्तिमतांपांडवानांस्तुतिसंहितावाचइतिसंबंधः ॥ ७ ॥ आर्याःकुलीनाः वृत्तंचरितं मदप्रमदपीडादेर्वाग्भंगगद्वदंविदुः ॥ ८ ॥ ९ ॥ इतिभीष्मपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेचित्रवारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ एवमि

अवादयन्दुंदुभींश्चशतशश्चैवपुष्करान् ॥ सिंहनादांश्चविविधान्विनेदुःपुरुषर्षभाः ॥ १०३ ॥ रथस्थान्पुरुषव्याघ्रान्पांडवान्प्रेक्ष्यपार्थिवाः ॥ धृष्टद्युम्नादयः सर्वेपुनर्जहृषिरेतदा ॥ १०४ ॥ गौरवंपांडुपुत्राणामान्यान्मानयतांचतान् ॥ दृष्ट्वा महीक्षितस्तत्रपूजयांचक्रिरेभृशं ॥ १०५ ॥ सौहृदंचकृपांचैवप्राप्तकालंमहात्मनां ॥ दयांचज्ञातिषुपरांकथयांचक्रिरेनृपाः ॥ १०६ ॥ साधुसाध्वितिसर्वत्रनिश्चैरुःस्तुतिसंहिताः ॥ वाचःपुण्याःकीर्तिमतांमनोहृदयहर्षणाः ॥ १०७ ॥ म्लेच्छाश्चार्याश्चयेतत्रददृशुःशुश्रुवुस्तथा ॥ वृत्तंतत्पांडुपुत्राणारुरुदुस्तेसगद्गदाः ॥ १०८ ॥ ततो जघ्नुर्महाभेरीःशतशश्चसहस्रशः ॥ शंखांश्चगोक्षीरनिभान्दध्मुर्लृष्टामनस्विनः ॥ १०९ ॥ इतिश्रीमहाभारतेभीष्मपर्वणिभीष्मवधप०भीष्मादिसंमाननेचित्रवारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ धृतराष्ट्र उवाच एवंव्यूढेष्वनीकेषुमामकेष्वितरेषुच ॥ केपूर्वप्राहरंस्तत्रकुरवःपांडवानुकिं ॥ १ ॥ संजय उवाच भ्रातृभिःसहितोराजनपुत्रोदुःशासनस्तव ॥ भीष्मंप्रमुखतःकृत्वाप्रययौसहसेनया ॥ २ ॥ तथैवपांडवाःसर्वेभीमसेनपुरोगमाः ॥ भीष्मेणयुद्धमिच्छंतःप्रययुर्लृष्टमानसाः ॥ ३ ॥ क्ष्वेडाःकिलकिलाशब्दाःक्रकचागोविषाणिकाः ॥ भेरीमृदंगमुरजाहयकुंजरनिःस्वनाः ॥ ४ ॥ उभयोःसेनयोर्द्व्यसंस्ततस्तेऽस्मान्समाद्रवन् ॥ वयंतान्प्रतिनर्दतस्तदासीत्तुमुलंमहत् ॥ ५ ॥ महांत्यनीकानिमहासमुच्छ्रयेसमागमेपांडवधार्तराष्ट्रयोः ॥ चकंपिरेशंखमृदंगनिःस्वनैःप्रकंपितानीववनानिवायुना ॥ ६ ॥ नरेन्द्रनागाश्चरथाकुला नामभ्यागतानामशिवेमुहूर्त्ते ॥ बभूवघोषस्तुमुलश्चमूनांवातोद्भुतानामिवसागराणां ॥ ७ ॥ तस्मिन्समुत्थितेशब्देतुमुलेलोमहर्षणे ॥ भीमसेनोमहाबाहुः प्राणदद्गोवृषोयथा ॥ ८ ॥ शंखदुंदुभिनिर्घोषंवारणानांचबृंहितं ॥ सिंहनादंचसैन्यानांभीमसेनरवोभ्यभूत् ॥ ९ ॥ हयानांहेषमाणानामनीकेषुसहस्रशः ॥ सर्वानभ्यभवच्छुब्दान्भीमस्यनदतःस्वनः ॥ १० ॥ तंश्रुत्वानिनदंतस्यसैन्यास्तववितत्रसुः ॥ जीमूतस्येवनदतःशक्राशनिसमस्वनं ॥ ११ ॥

ति एवंव्यूढेष्वित्यादेर्दृष्ट्वाभीष्मस्यविक्रममित्यंतस्यसर्वातिशायीभीष्मस्यपराक्रमइतितात्पर्यार्थः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ क्ष्वेडाःसिंहनादाः मृदंगाःमर्दलाः मुरजाःक्षुद्रमर्दलाः ॥ ४ ॥ समाद्रवन्अन्योन्यंसंगता अभूवन् ॥ ५ ॥ महान्समुच्छ्रयःसंप्रहरोयत्र ॥ ६ ॥ ७ ॥ गोवृषोबलीवर्दश्रेष्ठः ॥ ८ ॥ अभ्यभूत्अभिभूतवान् ॥ ९ ॥ १० ॥ सैन्याःसेनामुख्याः ॥ ११ ॥